

Stručný komentář

Zahraníční obchod – informace za září 2009

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění snížil vývoz o 1,8 % a dovoz o 1,0 %. Trend vývoje ukazuje na růst vývozu o 0,6 % a dovozu o 0,4 %.

Meziročně se v běžných cenách snížil vývoz o 13,9 % (31,1 mld. Kč) a dovoz o 18,0 % (38,4 mld. Kč). Zahraníční obchod klesá nepřetržitě již dvanáct měsíců. Vlivem oslabení koruny vůči oběma hlavním měnám klesl zahraniční obchod výrazněji v přepočtu na eura (vývoz o 16,8 %, dovoz o 20,8 %) a na dolary (vývoz o 15,7 %, dovoz o 19,7 %). Letošní září mělo o jeden pracovní den méně než září 2008.

Přebytek obchodní bilance dosáhl 17,8 mld. Kč a byl meziročně o 7,3 mld. Kč větší. Jde o nejvyšší kladné zářijové saldo a třetí nejvyšší od vzniku České republiky. Na jeho zlepšení měl vliv především pokles deficitu v obchodě s minerálními palivy o 4,3 mld. Kč a růst přebytku v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 1,4 mld. Kč. Kladné saldo vzrostlo také v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím o 0,8 mld. Kč, surovinami o 0,5 mld. Kč a polotovary a materiály o 0,4 mld. Kč. Zmenšil se schodek obchodu s chemickými výrobky o 0,3 mld. Kč a přebytek obchodu s nápoji a tabákem zůstal na úrovni září 2008. Nepříznivě se vyvíjel pouze obchod s potravinami a živými zvířaty, kde se prohloubilo pasivum o 0,4 mld. Kč.

Vývoz strojů a dopravních prostředků se celkově snížil o 12,4 % (14,6 mld. Kč), z čehož největší pokles byl zaznamenán u strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu o 3,4 mld. Kč, výpočetní techniky o 3,2 mld. Kč a strojních zařízení pro určitá odvětví průmyslu o 2,7 mld. Kč. Zvýšil se naopak vývoz silničních vozidel o 0,7 mld. Kč a ostatních dopravních prostředků o 0,4 mld. Kč. Celkový dovoz strojů a dopravních prostředků klesl o 18,2 % (16,0 mld. Kč). Nižší byl zejména dovoz telekomunikačních zařízení o 3,8 mld. Kč, strojních zařízení pro určitá odvětví průmyslu o 3,2 mld. Kč a silničních vozidel o 2,4 mld. Kč. Pokles dovozu minerálních paliv o 24,9 % (5,3 mld. Kč) způsobil zejména nižší dovoz ropy a zemního plynu (v hodnotovém vyjádření o 33,3 % a o 4,3 %). V naturálním vyjádření dovoz těchto dvou energetických surovin stoupl o 3,9 % a 68,3 %.

Se státy EU vykázala bilance aktivum 46,4 mld. Kč (meziročně o 0,4 mld. Kč vyšší), s nečlenskými státy EU bylo saldo pasivní 28,6 mld. Kč (deficit se meziročně zlepšil o 6,9 mld. Kč). Schodek klesl v obchodě s Čínou o 5,5 mld. Kč, Japonskem o 1,1 mld. Kč, Ázerbájdžánem o 0,9 mld. Kč a Ruskem o 0,3 mld. Kč. Kladné saldo vzrostlo v obchodě s Německem o 4,4 mld. Kč, Spojeným královstvím o 1,7 mld. Kč a Maďarskem o 1,3 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Polskem o 1,6 mld. Kč a přebytek se snížil v obchodě se Slovenskem o 1,3 mld. Kč, Švýcarskem o 1,2 mld. Kč a Ukrajinou o 1,0 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** v porovnání s předchozími dvanácti měsíci klesl vývoz o 16,4 % a dovoz o 17,2 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 102,4 mld. Kč, který byl o 1,9 mld. Kč vyšší. Dlouhodobě saldo příznivě ovlivňuje především pokles schodku v obchodě s minerálními palivy o 28,1 mld. Kč, chemickými výrobky o 12,1 mld. Kč a růst přebytku v obchodě s polotovary a materiály o 16,3 mld. Kč, surovinami o 4,0 mld. Kč, nápoji a tabákem o 1,0 mld. Kč. Negativní dopad na bilanci mělo zmenšování kladného salda v obchodě se stroji a dopravními prostředky a průmyslovým spotřebním zbožím o 44,0 mld. Kč a 11,4 mld. Kč a vzestup deficitu v obchodě s potravinami a živými zvířaty o 2,7 mld. Kč.

Přebytek obchodní bilance se státy EU klesl o 26,5 mld. Kč, s nečlenskými státy EU byl schodek obchodu o 28,4 mld. Kč nižší. Aktivum vzrostlo v obchodě s Německem o 51,8 mld. Kč, deficit se zmenšil v obchodě s Japonskem o 13,5 mld. Kč, Ázerbájdžánem o 12,0 mld. Kč, Ruskem o 10,1 mld. Kč a Čínou o 9,7 mld. Kč. Přebytek se naopak snížil v obchodě s Polskem o 15,2 mld. Kč, Rumunskem o 10,7 mld. Kč, Slovenskem o 9,2 mld. Kč a Belgií o 8,7 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Norskem o 13,1 mld. Kč.

V **lednu až září** klesl vývoz o 17,5 % a dovoz o 20,2 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 117,7 mld. Kč, které bylo meziročně o 35,1 mld. Kč vyšší.

Podle zdrojů ČSÚ byly získány údaje u odeslání od 98,1 % a na přijetí od 97,9 % firem, které měly zpravodajskou povinnost v rámci systému Intrastat.

Údaje za firmy, osvobozené od zpravodajské povinnosti v souladu s novelizací vyhlášky č. 201/2005 Sb., a za firmy, které nesplnily zpravodajskou povinnost, byly dopočteny. Dopočtové metody vycházejí z údajů o realizaci obchodu firem v minulém období a údajů vykázaných v přiznáních k dani z přidané hodnoty.